

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Rosa In Hieme

Mertz, Martin

Antverpiæ, 1627

Vitæ Wilhelmi Rothensis Liber Secvndvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42750

VITÆ
WILHELMI
ROTHENSIS
LIBER SECVNDVS.

CAPVT I.

Mutatur VVILHELMVS in melius.

o tempore, post absolutum Philosophiæ stadium, & delibatum Theologiæ florilegium, auocatus è celeberrimo illo Dilingano Musarum Emporio in Monasterium appulit F. Ioannes Feeg, suis factis & magno Norbertinæ disciplinæ zelo ac studio postea clarus, ipsos viginti quatuor annos cum summa laude ac strenuitate Prioris officio functus; is Dilingâ discedens, à præclaro illo Religiosorum & Monasteriorum fautore ac promotore, viro cum primis pio ac docto P. Iulio Priscianensi, Collegij S. Hieronymi ibidem Rectore, inter reliqua quæ mutuò communicauerant, in mandatis accepit, vt quandoquidem sciret videretque quo

I quo loco adhuc res Cœnobij sui versarentur, quomodo Proprietatis monstrum innumera damna ac miseras clades daret, ageret ipse suas partes, nec quidquam ad eliminandum malum à se desiderari pateretur: & quia optimi arietes ad animi muros, quantumuis obfirmatos, subruendos forent ea quatuor quæ nouissimè homini accidunt, vt quæ terrendo concutere ac prosternere norint, ijs balistis egregiè uteretur, ac frequèter eas decussando, dura licet pectora diuerberaret, sic fore vt vel lapides ad pietatem emollescere faceret. Id pium consilium, Rothum appulsus, ac Scholæ Nouitiorum præfectus, sequi, instanter & grauitè de quatuor hominum nouissimis, præsertim verò de Mortis horrore, & terribili Iudicij rigore, pro cathedra detonare cœpit: qui aries cordi boni nostri VVILHELMIVIXDUM admotus, adeò illud percussit, vt pænè comminuerit, ac deficere omnino fecerit, nisi Pater misericordiarum (qui suos numquam deserit) certo auxilio clementer afflicto famulo adfuisset. Audito enim illo mortis & diuini Iudicij tonitru, in tantum, in intimos mentis recessus & abscondita ingressus, & calculis subductis rationes dimensus, animo angi, deiici, & exanimari cœpit, vt pænè seipsum desperarit;

40 VITA WILHELMI ROTHENSIS
post Matutinas Preces media nocte Do-
mino decantatas, suo in cubiculo altum
ingemiscens, & crebra ex vulnerato tristi-
que pectore suspiria trahens obambulabat,
suam infelicem miseriam ac miseram infe-
licitatem multis apud se quiritatus. Quem
Prior Cœnobij, cubicula perlustrans, de-
prehensum, quî secum ageretur, quidve ita
ingemisceret ac deploraret, sollicitè inter-
rogat & inquirit; reque uti erat comperta
(aperuit enim bonus VVILHELMVS, adeo
grauiter & horrendè Magistrum suum de
quatuor nouissimis detonare, vt, si ita se ha-
beant, nulla sibi spes reliqua esse possit sa-
lutis consequendæ) consolationis oleum
affundens, bono animo eum esse iussit: vera
quidem illa esse & vero veriora, sed non ita
accipienda, vt inde gladium ad nos iugu-
landos eruamus, sed aculeum ad veram
pœnitentiam agendam & vitam seriò mu-
tandam ac innouandam inde conficiamus;
misericordiam Dei nulla finitate conclu-
di, eamque omnia totius mundi flagitia
longè exsuperare; nolle Deum mortem
peccatoris, sed magis vt conuertatur & vi-
uat, ita vt in quacumque hora ingemuerit,
omnium eius iniquitatum non amplius re-
cordetur: quare spe firma certa que in eum
niteretur; & si quid hactenus neglectum,
illud

illud pio dolore obliterare, ac sancta sollicitudine in posterum satageret refarcire ac supplere: ita famulum Dei erectum & consolatione recreatum dimisit. Inde Magistro boni iuuenis statum aperiens mandauit, vt post similia de quatuor nouissimis excussa fulmina, seorsim VVILHELMVM euocatum leni consolationum flatu demulceret, animumque ei addere laboraret: itaque in viam perfectionis directum, ad magnos in vita sancta profectus & altos Religiosæ vitæ gradus extolleret: quod pius Pater, vltro pro salute aliorum omnibus omnia fieri paratus, nunc obedientia accedente lubenter & cumulatè præstitit, cum mirabili Angelici Iuuenis profectu, ac largo virtutum augmento.

C A P V T I I.

VVILHELMI *progressus in spiritu.*

HAC occasione VVILHELMVS diuinitus in alium mutatus virum, crebra peccatorum exomologesi conscientiam purgare, omnes negligentias sedulo obseruare & castigare, vitamque remissam ac mores minus probatos serido emendare instituit; idque tanta felicitate, vt mira illius mutatio ac progressus apertè pateret, pijs ac religio-

42 VITA WILHELMI ROTHENSIS
giosis viris eum diligentius obseruantibus,
non sine magna admiratione & diuinæ
prouidentia ac clementia assidua depreca-
tione, quæ famulum suum in tam tenera
ætate tantis gratiarum charismatibus tam-
que piè præuenisset. Et sanè iam tum, cum
nondum vigeret ea quæ nunc est Refor-
matio, videbatur à sancto illo animarum
doctore diuino Spiritu intus agi, compen-
diosa quadam via & ratione instructus ad
sanctitatem paulatim euehi, & non solum
Angelis gratum, sed hominibus quoque,
suis præsertim, spectaculum & perfectum
vitæ religiosè traducendæ speculum fieri;
vt manifestè manus Domini cum eo esse,
nec non dextera Excelsi præuentus esse de-
prehenderetur, qui tam arcto incedere tra-
mite, & perosam multis mortificationis
viam ingredi in iuuenili ætatis flore fortiter
incepisset, & gloriosè cõsummare pergeret.

C A P V T I I I.

Mittitur Dilingam ad studia.

MAGNA & atra ignorantia nubes vni-
uersam Ecclesie sphæram obtexe-
rat, graui vbique laborabatur inscitia, Sa-
cerdotes ipsi rudes & legis diuinæ imperiti,
prò dolor! reperiabantur; eaque lues com-
munis

munis omnibus, ipsa etiam pietatis sacraria,
& Christianæ disciplinæ receptacula, Mo-
nasteria inquam & Cœnobia, peruaferat,
adeoque densis inscitiae tenebris inuolue-
rat, ut vix centesimum quemque vel pau-
lum politioribus literis excultum inuenire
licuerit: quæ res quantas clades quantasque
strages non solum vniuersæ Reipublicæ
Christianæ, sed singulis etiam Monasterio-
rum habitationibus inflixerit, vix deplora-
ri, nedum explicari satis vniquam potest.
Errabant & aberrabant passim omnes, rue-
bant in præcipitia: non ad legis præscriptum,
sed libidinis impetum, vitam instituebant:
voluebantur in foueas infernales, cæca
mente & cæco ductu, nemine ferè per do-
ctrinam agnoscente aut demonstrante iter
ad cælestem patriam securum & expedi-
tum. Ei malo ex diuinæ sapientiæ largitate
remedium datum nobilissima & celeberrima
illa Societas I E S V: quæ quot Collegijs
constitutis in orbem diffusa fuit, tot veluti
lucidissimis doctrinæ & sapientiæ lumini-
bus mundum vniuersum illuminauit, te-
nebrasque illas Cymmerias ei offusas lau-
dabiliter dispulit. Ille igitur prædictus Præ-
sul prouidè aduertens doctrinâ omnia re-
stauranda esse, malum illud inscitie ut auer-
teret à suo Cœnobio, iuuenes Religiosos
præcla-

præcla-

44 VITA WILHELMI ROTHENSIS
præclarioris indolis & ingenij primus Di-
linganam ad Academiam mittere magnæ
curæ habuit, vt inde doctrina & pietate in-
structi, velut ex equo Troiano ad subruen-
dos antiquæ Babylonis & nouæ Ierusalem
exstruēdos muros prodiret. Quod nequa-
quam eum fefellit; quantum enim attulerit
momenti, testatur hodie vicens ac florens
ad antiquam Norbertinæ disciplinæ nor-
mam sapienter inducta, feliciterque conti-
nuata, fulta & aucta Reformatio. Cùm au-
tem VVILHELMVS noster inter reliquos
suos coęuos pietate & laboris improbi con-
tentione cederet nulli, doctrinâ ob tardius
ingenium fortasse paucis; & ea in ipso indo-
les emicaret, quæ non nisi magna & præ-
clara promitteret; vnâ cum alio Fratre ad
Dilinganum literarum Emporium sub Pa-
trum Societatis I E S V in Collegio S. Hie-
ronymi fidem, tutelam, disciplinamque
fuit emissus: quam gratiam, secundum
Deum, sancta ei vita & sedulum in omni-
bus tam literarijs quàm pietatis exercitijs
studium promeruit.

C A-

CAPVT IV.

Profectus VVILHELMI in literis.

POSITVS igitur loco tam celebri sub tantis ductoribus & Magistris ad mensam doctrinae nummulariam, memor districti aduersus pigrum seruum iudicij, talentum sibi concreditum nequaquam in sudario desidia reponere, aut in terra per rerum fluxarum scilicet curam & venationem defodere; sed ad magnum & religioso homine dignum lucrum conuertere magno studio & contentione laborauit. Et quia, vt antè iam insinuatum est, ingenio erat tardiori & minùs capaci, duas sibi vias tota mente persequendas statuit, quibus naturæ defectum adiuuaret & suppleret: quarum prima magnum laborem & indefessum conatum in literis positum complectebatur: quia verò nec illa semper optatum progressum facere poterat, ad fortius certiusque perfugium animum applicuit, assiduas scilicet & feruentes preces; quibus sanè tantum affecutus fuit, quantum nec reliqui omnes non solùm diurno labore, sed nocturnis etiam & antelucanis vigilijs & summa virium contentione. Id ei testimonium perhibuit R. P. Ferdinandus Grendel
Socie-

46 VITA WILHELMI ROTHENSIS
Societatis I E S V Presbyter, VVILHELM-
M V M intimè pernoscens, eiusque Præce-
ptor simul & Professor Humanitatis, suos
discipulos palàm in scholis hisce affatus:
Iste pius & bonus Frater (VVILHELMVM
monstrabat) plus proficit suis deuotis ora-
tionibus, quàm vos vestro diurno, noctur-
no, improbo ac pænè infano labore. Sæ-
pissimè visus fuit ad suum Museum, cùm
studia non procederent, aut si alicubi hære-
ret, nec in quod incumbebat percipere
posset, in genua prouolutus, totum tempus
feruentissima precatatione consumere, præ-
fertim Rosarij B. Virginis recitatione: qua
ratione eum plus hausisse profectus, quàm
assidua ingenij exercitatione & defatiga-
tione, experimento cognitum fuit. Et hoc
meritò sanè: sciebat enim, eum quem Deus
instruit tantum omni genere doctrinæ ex-
cellere, vt multis reliquos interuallis post se
felinquat; quemadmodum vel ex sola An-
gelici Doctoris Aquinatis vita compertum
habebat.

C A P V T V.

Profectus VVILHELMI in pietate.

QVI verò per solida pietatis opera &
exercitià, vt explicatum est, tantas
lite-

literarum accessiones fecit, quid circa ipsam pietatis culturam ab ipso praestitum existimabimus? Certè nullum abire diem, nullam noctem, nullum temporis momentum patiebatur, quo non singulari aliquo incremento rem suam spiritualem adauxisset. Non mercatores tam solliciti in procurandis mercibus & lucris, non auari in corradenda per fas nefasque pecunia, non miles in exspectando stipendio; quàm ipse studiosus & sollicitus fuit in animo veris virtutibus excolendo, & per continuum profectum altiùs subleuando, arctiusque cum Deo vnico dilecto suo coniungendo. Nullam vmquam animo quietem permittebat, quin eam caelesti quadam exercitatione ac studiosa actione occuparet: vnica & praecipua eius cura erat, quidquid vel leuissimè Deum offenderet, quacumque demum ratione, illud si incurrisset multo dolore persequi, seseque seuerè obiurgare ac grauem de seipso vindictam sumere, néve vltra incurreret circumspecta mente prouidere, seque ipsum quàm cautissimè obseruare; & ita quidem, vt leuiore defectus quos alij vix reputant, tamquam grauiore deplangeret, sicque declinaret, vt saepe non habuerit quod confessioni subijcere posset, vt suo loco dicetur: quod ingentis perfectionis

tionis

48 VITA WILHELMI ROTHENSIS
ctionis certum esse indicium, manifestum
est, cum ex vehementi amoris flamma id
proficiscatur, quæ leuia vt grauia grauissimo
odio ac detestatione prosequitur; & si ea in-
currere humanitùs contingat, maiore sæpè
dolore pœnaque configatur & excrucie-
tur, quàm multi si nefanda quæque scelera
perpetrarint. Retulit nobis de eo Magister
illius, in literis ad Superiores suos Rothum
scriptis, VVILHELMVM isthæc habuisse:
Non ignorare se, magnos in literis pro-
gressus se facere non posse; verùm quod in
doctrina desit, curaturum se impensè, vt
inculpatis moribus & vita sancta suppleat.
quod & abundè ac ultra spem ab eo præsti-
tum fuisse, idem mihi sanctè asseruit. Ve-
rùm rem omnem generatim hætenus ex-
pressam, posterioribus aliquot capitibus
enucleatiùs & singulatim proponere, &
pergratum & pernecessarium futurum
videtur.

C A P V T V I.

Pia VVILHELMI exercitia.

CLARVM est, inter prima illud curan-
dum esse ei qui post seriam conuersio-
nem in spiritus profectu non imminui, sed
adiuari & confirmari cupit, vt certa quæ-
dam

dam exercitia in certa tempora & loca, quantum fieri potest, distributa sibi præfigat, quibus animum alioqui infirmum confirmet, imbecillum consolidet, ad vana propensum, & ad vitiosa procliuem, salubri hac methodo ita paulatim ab ijs abducatur & abstrahatur, ut contra rerum caelestium maiorem indies & flagrantiore inducat amorem, mentem excitet, illuminet ac inflammet, sicque per frequentem subleuationem Dilecto suo intimè uniat & cõformet, ut cum ipso intra cubile pectoris solacium solo dulcissimè conuersetur, & dicat: *Dilectus meus mihi, & ego illi.* quo vno quantum spiritualis in vera sanctitate progressus promoueatur, dici satis non potest; solus expertus potest credere quid sit IESUS VM diligere, & hac ratione in sinu pectoris circumferre. Expertus hoc abundè fuit noster VVILHELMVS, qui quocumque incederet, quocumque loco esset, inter medios etiam homines, animum semper contemplatione defixum & absorptum gerebat, ac quasi in ecstasim raptus ingrediebatur. A prima etiam spiritus innouatione nihil magis curæ habuit, quàm certis quibusdam exercitijs circumscriptam vitæ rationem exigere; ideoque praxin illam vitæ spiritualis à quadam Virgine Deo dicata

D

vsur-

50 VITA WILHELMI ROTHENSIS
vsurpatam & conscriptam, quoad fieri po-
tuit, sequendam sibi statuit, vnde & plura
ex ea pro sua quotidiana exercitatione
compendioso modo exscripsit & adhibuit:
ijs tamen non contentus, Patris sui spiri-
tualis (qui erat integræ vir vitæ, præclaræ
doctrinæ, laudabilis & sanctæ conuersatio-
nis, R. P. Julius Priscianēsis Societatis IESV,
antiquum & diuturnum Dilinganæ Aca-
demix ornamentum & fulcrum, à quo ob
singularem animi innocentiam VVILHEL-
MVS hic plurimùm adamabatur) ductu &
iussu quæ necessaria sibi prætereà videban-
tur fortiter arripuit, constanter & feruidè
exercuit, & religiosè in ijs perseueravit; nul-
lo tædio, nullis hostium quantumuis mole-
stis vehementibusque machinationibus ab
ijs se abstrahi vel dimoueri passus.

C A P V T V I I .

*Examine particulari vetus fermentum
expurgat.*

MULTI multum sudant, laborant &
certant in seipsis vincendis, in subiug-
gandis animi motibus, in eradicandis vitijs,
in plantandis virtutibus, sed parum profi-
ciunt: tota nocte laborant, & nihil aut exi-
guum quid capiunt; quia retia sua non re-
cto,

cto, debito, cōstanti ordine & modo (quod est in nomine Christi) in piscium capturam relaxant: qui si certam in omnibus rationem & mensuram obseruarent, breuī magnas & præclaras in pietate accessiones sibi obtingere experirentur: qua methodo iusta plurimi sanè breuissimo quasi temporis interuallo ad maximam sanctitatem non sine graui aliorum admiratione euecti fuere. Quibus si Angelicū nostrum Iuuenē VVILHELMVM annuero, rectè me fecisse fatebuntur omnes iusti rerum æstimatores, præsertim illi qui in viuis adhuc superstites eius insignem in sanctitate profectum breui spatio profectum abundè cognouerunt, vel qui ex fide horum relata in hisce scriptis piè legent. Inter reliquas compendiaras vias miro artificio callebat examinis particularis praxin, quo næuos quoscumque animi etiam leuissimos, inprimis illos motus quibus magis infestari se senserat, & vnde reliqui affectus vel ortum ducerent, vel magnam saltem vim liberiùs debacchandi acriusque sæuiendi acciperent, insigni studio, feruenti zelo, indefesso labore eradicare numquam cessauit: non quidem omnes vno prælio persecutus; sic enim vires in plura distrahens, vix quidquam se posse præstare egregij non ignorarat; sed vnuni

52 VITA WILHELMI ROTHENSIS
ex alio aggressus, & mortificationis gladio
succidens, breuî eò deuenit, vt summâ
menti malaciâ procreatâ tranquillum om-
nia possiderent, neque vllus turbo vel pro-
cella vsquam quietem interturbare aude-
rent; vel si caput surrigere conarentur, quod
humanum est, mox velut potione medi-
ca consopita, vel veriùs iugulata, subside-
rent, ipsùmque indemnem ac victorem
relinquerent.

C A P V T V I I I .

*Examine particulari nouum homi-
nem exstruit.*

EADEM compendiosa sagacitate in ve-
nandis virtutibus & vero animæ deco-
re utebatur; vt non minùs virtutes, præfer-
tim quibus magis indigere sibi visus fuit,
aut quas magis ad ornatû facere perspexit,
vt & eas quæ animum plus inflammare,
Deo que intimiùs coniungere solerent, hac
ratione comparauerit, quàm mala extirpa-
uerit. Sed vt rem meliùs quisque percipiat,
lubet ab eo descriptum modum, & exem-
plis ab eo vsurpatis illustratum, adnectere.
Hoc examen propriè spectat & valet ad
vnum certumque vitium breui tempore
extirpandum, verbi gratiâ Cholere; & bo-
num

num aliquod certum consequendum: id-
 que hoc pacto, vt fiat minimum bis in die,
 manè prandium circiter, & vèspèri ante-
 quam eamus cubitum. Die Dominico ma-
 nè consideres quoties eo die, v.g. cholerâ,
 peccaris ad prandium vsque: & si contigit
 vt v.g. quinquies, quinque puncta in priori
 linea eius diei signes; si sæpius, plura puncta
 iuxta numerum delicti adnotes. Vespèri
 autem pari ratione teipsum erga hoc vi-
 tium excutias, sed numerum puncto-
 rum in posteriorem lineam eiusdem diei v.g. Do-
 minicæ reiicias, quæ dubio procul pauciora
 erunt quàm ante prandium: hocque eo-
 dem modo in singulos dies vtare; neque
 ambigas mox futurum, vt circa idem vi-
 tium nihil omnino aut certè parum dein-
 ceptenteris, si tamen debito modo & stu-
 dio omnia peragantur, & cum proposito
 emendationis firmo. Quod ad bonum ve-
 rò certum aliquod consequendum, idem
 ipse modus seruetur, verùm in altera parte
 tabulæ; vt sicut antea in priori notabas
 puncta peccati, sic iam sequenti huius vir-
 tutis, v.g. laudandi Deum, actus, eorumque
 multitudinem, vt dictum est, signes, &c.
 Hoc exercitio fit vt peccatum semper de-
 crescat, virtus quàm maximè augeatur.
 Hæc ex pijs exercitiis propria manu ab eo

54 VITA WILHELMI ROTHENSIS
scriptis exscripti. Et sanè hac ratione mira-
bilem virtutum profectū consecutus fuit,
præsertim illius, quam pro exemplo anno-
tauit, scilicet laudandi Deum : quam adeò
apprehendit , vt quocumque loco foret,
semper laus Domini in ore & corde eius
versaretur; nec vlla ratione, neque ipsa no-
cturna quiete, à Psalmis & hymnis corde &
ore Dilecto suo concinendis cessabat.

C A P V T I X.

*Studium orationis in VVILHELMO
frequens ac deuotum.*

NOTVM exploratumq; habebat VVIL-
HELMVS noster, CHRISTVM Domi-
num, vt pium Magistrū, illud inter reliqua
consilia seu iussa seriò suis Discipulis incul-
casse, vt vigilarent & orarent, ne intrarent
in tentationem: oportere enim semper ora-
re, & numquam deficere, eò quòd callidi
& validi hostes assiduè contra nos stent in
procinctu, insidiantes quasi leo in spelunca
sua, insidiantes calcaneo nostro, circum-
euntes quasi leo rugiens, quærentes quem
deuorèt: quibus resistere nos oportet fortes
in fide, cōstantes in charitate; quæ virtutes
ne deficient, oratione fulciri & frequenti
& feruida volunt. quod Christus ipse indi-
cavit,

cavit, Petro locutus: *Expetiuit vos sathanas ut cribaret, ego autem rogavi pro te Petre, ut non deficiat fides tua.* Vides orantem Christum ne fides deficiat, quæ persistere non potuisset, si Christus orationem ad Patrem non fudisset. Nouerat prætereà, ad currendam viam mandatorum Dei, & votorum Religiosorum angustam semitam, dilatato opus esse corde: illud autem nusquam facilius obtineri, quàm si per frequentis & feruidæ orationis calorem sinus eius aperiatur: ita enim in amorem resolutum, omnia, etiam difficillima, facilia iucundaque reputat; amanti enim nihil difficile, nihil iniucundum. Nouerat hæc diuino abundè instructus spiritu; quæ eum commouerant, præsertim propria etiam necessitate adactum, ac singulari erga diuina exercitia, inprimis orationem & contemplationem, desiderio & voluptate affectum, vt seipsum totum orationi addixerit, reliquorum omnium velut oblitus; illudque tempus vnum sibi & gratum & iucundum fuerit, quod in oratione dulciter peragere potuisset. Quamobrem persæpè Dilingæ ad campos animi relaxandi gratiâ cum alijs egressus, integras horas ibi flexis genibus humi ponè arbores summa cum deuotione precibus ad Deum fundendis

56 VITA WILHELMI ROTHENSIS
consumpsit. Ibidem moré habuit ad Cru-
cem quamdam peruetustam in Religioso-
rum domo (quam ego ipse, post annos ali-
quot eò missus, eam in rem mihi common-
stratam, videre & coram ea precari non se-
mel merui) tempore à literarijs negotijs
vacuo, præsertim verò sub noctem post
examen conscientix peractum, diutissime
frequentissimeque orare ac contemplari.
Eratque occasio peropportuna: Crux enim
illa inter duas cistas loco abiecto pendens,
commodum ei locum & perfugium præ-
bebat, vt cistarum beneficio ab alijs videri
aut notari, quod summè vitabat, vix posset.
Tam verò ardens tamque inflammatus in
suis erat orationibus & contemplationibus,
vt absorpta mente quæ circa se agerentur
non aduerteret, & nulla re à deuotionis
feruore impediretur, aut ab amoris flam-
ma vel paullùm abstraheretur. Accidit
quandoque Rothi in Cœnobio post eius
Dilingâ discessum (quemadmodum Ordi-
ni nostro sollempne est quotidie sacrum
Missæ Officium Deiparæ Virgini Dominæ
suæ, idque Nouitiorum, & eorum qui nec-
dum ad Sacerdotij gradum promoti sunt,
operâ decantare) vt in illo Sacro (cui
singulari cum deuotione & flamma ob
Dominam & matrem suam semper aderat)
inter

ORDINIS PRAEMONST. 57
inter ardentissimas orationes dulcissimas-
que in ecstasi perlongam abreptus, celesti-
bus mysterijs mirificè pascetur; quod Pa-
tris eius spiritualis relatione firmatum sa-
tis indicat, quanta deuotionis flamma cor
eius flagrare oportuerit, cum tanto dono
diuinitus fuerit affectus.

C A P V T X.

*Pœnitentiam & Eucharistiã deuotè
frequentat.*

POSTQVAM ad indefessum virtutum
studium, ac feruentem animi cultum,
& indefinentem circa orationem & con-
templationem occupationem, seridè semel
curam cogitatumque applicuit; nihil inde
prius habuit, quàm maculas animi etiam
leuissimas, si quas contraxisset, crebra con-
fessione expiare, & celesti illo Angelicoque
pane, ac vino faciente germinare virgines,
corroborante cor hominis, SS. scilicet Cor-
pore & Sanguine Domini IESV CHRISTI
vnici Dilecti sui, cuius amore laguebat, de-
siderio pænè deperibat anima eius innocen-
tissima, se octauo quoque die minimum re-
ficere ac pascere: neque id communi more
aut perfunctoriè, sed omni studio, diligen-
tia & feruore, prout dignitas tantorum Sa-

D 5 cra-

58 VITA WILHELMI ROTHENSIS
cramentorū exigebat : in quorum altero à
duris peccatorum , licet leuiorum tantum,
vinculis se expediri , in libertatem filiorum
Dei euocari, maiusque robur animo suo ad
pugnam spiritus continuandam addi ; alte-
ro verò mentem viuidam reddi, inflamma-
ri, corroborari, dulcedine liquefieri, intime-
que Dilecto vniri non ignorauit, neque ex-
pertus ignorare potuit. Præter meditatio-
nes quas ad hoc adhibuit, aliasque insignes
animi discussiones & præparationes, deu-
tissimas insuper & affectibus plenas oratio-
nes manu propria ab eo in hunc vsum sibi
descriptas reperi ; quæ non solum orandi,
sed etiam dulcissimè contemplandi, & igni-
tis suspirijs cælum pulsandi , Dilectumque
alloquendi materiam vberem submini-
strantes, ipsæ in se spiritum quemdã ac cor-
dis liquefactionem cõtinere videri possint.

C A P V T X I.

VVILHELMI *serena & pura conscientia.*

ILLVD quod mortalibus omnem ex cor-
de animoque aufert lætitiã, veram in-
tellige & æternæ præambulã, est negle-
ctus conscientiæ: quam qui siluescere, & li-
cet leuiorum tantum delictorum sentibus
ac tribulis oppleri permittunt , perpetuo
quasi

quasi æstu remorsus concussi & excruciiati, verè in Domino lætari aut numquam aut rarò possunt: qui si diligentem falcem & seueram seriamque ad ea lolia succidenda & spinas euellendas apponerent, explicatu difficile sit, quanto gaudio quantaque lætitia & securitate fruerentur, vt verissimum clamarent illud: *Conscientia bona iuge conuiuium*. Cùm igitur noster hic VVILHELMVS, quasi leo confidens in summa animi securitate tranquillum possidere, iugique pacis & consolationis conuiuium recreatus, adipe dulcedinis ac pinguedine deuotionis mirè repletus & inebriatus visus fuerit, qualem obsecro conscientiam ei fuisse dicemus? Sæpissimè profectò à Patre spirituali, cùm confessionem institueret, sine absolute dimissum audiui eum his verbis: *Vade, fili mi, in pace; nihil habes*. Tantam scilicet conscientia suæ puritatem procurabat, vt de vna confessione ad aliam ferme absque omni etiam leuissima quasi culpa permaneret in simplicitate cordis (quæ mira in illo erat) iugi animæ in cælum eleuatione coram Deo sincerè ambulans. Sed illud certissimam conscientia eius puritatem certò testatam facit, quòd Dilingæ inter ipsum & prædictum Patrem illius spiritualem euenit. Venerat quadam die
ad

60 VITA WILHELMI ROTHENSIS
ad portam Collegij Patrum Soc. IESV, pe-
tens aditum ad R. P. Iulium suum Confes-
sarium, vt confessionem ei facere posset;
sibi enim in animo constitutum esse pro
ratione sacræ diei ad sacram Synaxin acce-
dere. Nuntiatur id Patri: qui VVILHELMO
non admisso renuntiari iubet, secedat in
pace, ac securo mente communicet: quod
& ille simplex Obedientiæ filius absque
tergiuersatione fecit. Hoc autem quantam
& à quanto tempore intimè perspectam
conscientiæ puritatem animeque innocen-
tiam demonstrat, quiuis vel parum pru-
dens facile ipse æstimare poterit: rarū sanè
hoc est, & in tali ætate rarissimè auditum.
Similia omnino testimonia in eandem rem
dixit R. D. Georgius Kurtz ei in Monaste-
rio à Confessionibus: asseruerat quando-
que, nolle se amplius exomologeses illius
excipere, quòd & indignus foret tanto
tamque immaculato homini Pater spiri-
tualis esse; & ipse VVILHELMVS non affer-
ret vnde absoluendi materies suppeteret.

C A P V T X I I.

Conuersatio eius ad alios.

EA est natura & conditio vitæ inculpatæ
sanctæque transactæ, vt non solùm intra
pro-

proprij pectoris angustos terminos occulta
 latere, sed in apertum progressa manifestis
 indicijs palàm se ostendere velit & debeat:
 vt ita cum videntur opera Iustorum pro-
 bata, glorificetur Pater ille pietatis qui in
 cælis est; & hac prætereà ratione vnusquis-
 que proximo suo charitatis ac misericordiæ
 opera, sanctæque conuersationis dulcedi-
 nem impendere possit: sine quibus languet
 quasi arefacta pietas, iacet quasi emortua
 sanctitas, cum nequaquam fieri possit, vt
 sanctè viuas, conuersationem interim ad
 alios habeas prauis quibusdam motibus,
 aut alijs quibuscumque vel contra decus
 vel contra charitatem næuis vitiata. Hu-
 ius absolutum exemplum in VVILHELMO
 nostro aduertere videreque licuit, qui tali
 in omnibus rebus vsus est temperamento,
 vt erga alios, maximè Fratres suos (nam
 cum mundanis rarus esse studuit, & iuxta
 antiquorū Patrum consilia, imò præcepta,
 aut numquam, aut si necessitas exigeret,
 paucis & breuibus, cum ijs agere id admo-
 dum religiosè voluit) conuersationem mi-
 ro dulcedinis & suauitatis sale condiret, sin-
 gulari animi demissione, modestia & alio-
 rum obseruantia gratam iucundamque
 redderet. Et quamuis sanctitatis suæ altitu-
 dinem excellentiamque multum occulere
 alla-

alla-

62 VITA WILHELMI ROTHENSIS
allaboraret, non tamen effugere potuit, quò
minus ea' saltem aliquibus patesceret. Et
certè tanta erat fragrantia morum, vt vel
paullùm purgatæ mentes non possent eam
non aduertere, ac in sancto suo famulo
Dominum Deum collaudare, & eius mira
dona in conuersatione VVILHELMI emi-
cantia admirari. In sermone erat suprà
quàm credi posset comis & demissus, non
loquens nisi de rebus cælestibus, aut quæ
profectum animæ vel inflammationem
pectoris inducerent: quibus colloquijs vix
credi potest, quàm auidè inhiauerit. In con-
uersatione porrò illius circa oculos, circa
membra, circa totum corpus animumque
nihil videre erat nisi Angelicam summe-
que admirandam modestiam, & virginis
cuiusdam verecundissimæ pulcherrimam
ideam. Omnis denique eius conuersatio
erat dulcis, affabilis, grata, instruens, in-
flammans, & omnibus omnia facta, vt per
eam gloriosè & se & omnes Fratres lucrifaceret.

C A P V T X I I I .

Fides VVILHELMI & Charitas in Deum.

FIDEM hîc non intelligo eam quæ fun-
damentum totius Christiani ædificij
pri-

primas inter Virtutes Theologicas obtinet, qua tamen VVILHELMVS hereditario quasi iure à parentibus accepta plurimum excelluit; sed eam quam ex hac natam fiduciam & confidentiam quamdam singularem appellamus. Ea verò sic cordi huic tenero infixæ & insculpta erat, vt inter medias aduersitatum procellas, quæ plurimæ & grauissimæ nauim eius quatiebant, ac inter sæuos & verè decumanos incurfionum hostilium cursus, velut leo confidens nihil turbatus, & sicut mons Sion in Domino immotus persisteret, mira animi hilaritudine semper retenta. Qua fiducia armatus, facilè non solùm mundi fastum, pompam ac potentiam, carnis æstum, illecebras & insolentiam, verùm etiam principum huius mundi & infernalium vrforum occultas insidias, apertum impetum, terribiles irruptiones, mascula mente sustinuit, callidè elusit, animosè contempsit, & gloriosè demum triumphauit. Nouimus eum hoc genere in rebus dubijs vel paullò grauioribus plurimùm valuisse, ita vt si quæ obtigissent, mox eas cum plena & indubitata fiducia Domino suo per ardentissimas preces commendaret, & certum auxilium non tam nouum exoraret, quàm paratum iam monendo quasi acciperet. Sic quodam
tem-

64 VITA WILHELMI ROTHENSIS
tempore Religiosi duo, ob graue quoddam
Monasterij sui incolumitatem & Regularis
disciplinæ restorationem seu conseruatio-
nem attingens negotium, Rothum ad Ad-
modum R. eius loci Abbatem Martinum
Erman, qui tum Sueuicæ Prouinciæ visi-
tandæ præfectus munus illud strenuè obi-
bat, appulsi, cum VVILHELMVM vt Do-
mini famulum inuisendum accessissent, il-
lud ei proposuerunt: qui mox, ipsis adstanti-
bus, eodem quo erant loco in genua prouo-
lutus, gratias immensas Domino Deo egit,
quòd eò rem adduxisset; inde ardentè eū-
dem precatus, ac surgens, ipsis bono animo
vt essent iussit, remque institutam effectam
dare pergerent; cedere eam & cessuram ad
singularem Dei honorem, ac animarum
salutem. Remque exitus probauit: nam ne-
gotium feliciter euenit, eoque Monaste-
rium illud magno imminente malo libera-
tum, & disciplina Religiosa multum pro-
mota fuit. De flagrante verò Charitate in
Deum quid referam? Sauciatus erat telo
amoris, & dederat Dominus in cor eius
sagittas acutas, & cum S. P. N. Augustino
eliquabatur cor eius in hymnis & canticis
suauè sonantis Ecclesiæ, & multò magis
Dei intus loquentis vocibus vehementer
affectus, ideoque in amore nunquam non
pro-

profecit, maiusque incendium in pectore excitari sensit. Nihil eius respiciebant oculi corporis iuxta & animi, quàm vnicum Dilectum suum, in quem assiduò obtutum suauiter defigere dulce expertus fuit, & coram eius diuina facie ac dulcissima praesentia amoris iubilum decantare iucundum. Nihil in ore audiebatur, nihil in corde dominabatur, quod nõ ex Dilecti amore scaturiginem traheret, aut ardentissimam diuinæ Charitatis flammam redoleret; vbi- que actus laudandi Deum & amore cor inflammandi adeò exercebat, vt continuam ex eo animi eleuationem affecutus, vbi- que Dominum suum praesentem secum ferret, ac totus contemplatione absorptus incederet, mirabiliterque in Charitate proficeret.

CAPVT XIV.

Humilitas VVILHELMI & Paupertas.

TANTAS tamque altas in VVILHELMI magnanimo pectore isthæc solis Christi seruis cognita virtus radices egerat, vt nihil in eo vel minimum facile notare posses, ex quo non insignis humilitatis splendor emicaret. Passim apud plerosque suorum stultus audiebat & habebatur (quem- admodum mundo solemne est sapientiam

E Dei

66 VITA WILHELMI ROTHENSIS
Dei iudicare stultitiam) vt vilis & abiectus
cōtemnebatur, foedè iniurijs laceffitus cre-
berrimis: id quod ipse non solùm iustè sibi
accidere reputabat, partim omni etiam
maiori ignominia dignum se iudicans, par-
tim pro Dilecti sui amore, & vel leuiter
neglecti Numinis pœna, longè grauissima
ferre vtrò paratus; sed etiam cōtemptu illo
incurfuque quotidiano tamquam spolijs
opimis lætatus, hilarem & inuictam ad-
uersus omnia mentem retinebat. Contem-
ptores prætereà suos miro amore & bene-
uolentia profecutus, nullum eis, quacum-
que ratione posset, benefaciendi studium
laboremque præterlabi patiebatur. Sermo
eius erat submissus & placidus, de alijs ma-
gnificè, de seipso abiectè loquens: incessus
religiosus, deuotus & simplex: omnium
membrorum, internorū etiam, moderatio
singularem animi demissionem redolebat:
& vt verbo dicam, omnis eius actio erat in-
signis & profundæ humilitatis instructio.
Illud præ ceteris excelsam planè humilita-
tem indicat, quòd etiam à suis intimis in-
terrogatus & requisitus super donis talen-
tisque, maximè quæ miraculum saperent,
à Domino sibi collatis, aliàs iam quasi euul-
gatis, adeò nihil fateri volebat, vt etiam sua
suprà quàm æstimari posset attenuando ac
depri-

deprimendo, planè aliter de se absente, aliter præfente, sentire & opinari homines faceret. Ex hac Modestiae virtute partim emergentem Paupertatem planè Apostolicam ac Norbertinam, inter ipsas graues Babylonicæ proprietatis confusiones, aded sanctè coluit, ac si illam ex prima Ordinis institutione rigida velut ex naufragio seruata soli sibi retinuisset. Vestitum amabat vilem ac pauperem; sic vt de eo asserentem audiuerim eius Magistrum, si sacco rusticè confuto includi potiùs quàm vestiri eum contigisset, & rei vilitatem ipsum nequam animaduersurum, & prætereà magnū ex eo gaudium habiturū fuisse. Quod probauit etiā ijs omnibus acceptandis quæ ei porrecta fuere: qualiacumq; enim essent, vel fordida, vel lacera, vel vilia prorsusque abiecta, grata & hilari mète omnia amplectebatur, ijs ipsis adhuc indignū se reputans.

CAPVT XV.

Angelica VVILHELMI Castitas.

PLVRIMA profectò argumēta in VVILHELMI vita deprehendere possumus, è quibus Angelicam eius puritatem concludere liceat. Quid enim quæso illud, quòd puer adhuc in sæculo praua aliorum con-

68 VITA WILHELMI ROTHENSIS
fortia non secus ac colubri morsum decli-
navit? quod nullum tempus à primis quasi
incunabulis otiosum abire passus est? quod
continuis exercitationibus spiritum refo-
cillare atque corroborare studuit, ut ita ad-
versus carnem, quæ imbecilla est, præuale-
ret, ei que integritatem sartam tectam con-
servare posset? Sed quis æstimet & æqua
lance ponderet, quantam illud corporis pu-
ritatem testetur, quod suavi Angelorum
confortio frequenter fructus, quod Ange-
lorum Reginam Dominam suam clemen-
tissimam apparentem, seque colloquio so-
latioque dignantem & dulciter afficientem
experiri meruerit, alijsque privilegijs præ-
claris habitus dignus sit, quæ tantum ab ijs
qui à corporis integritate deviant, sunt re-
mota, quantum est inter cælum terramque
interuallum. At si reliqua omnia desint,
maximam puritatis cautelam, curam per-
fectionemque declarant abundè stupenda
illa mortificationum genera, quibus corpus
in tantum afflixit, ut mirum sit quæ in tantis
austeritatibus vita eius prorogari potuerit.
Etenim cilicina veste ita crebrò vehemen-
terque usus, ut corpus totum & vndique at-
tritum videretur, quin paruo tempore fre-
quenti & austera usurpatione cilicium vim
omnem amiserit: & sanè vix Patrum spiri-
tualium

tualium iussu ab eo portando (ne se omnino conficeret) abstrahi & absterreri potuit. Flagellis quantum in se sæuierit, quàm dirè corpus diuerberauerit, quamque seueras de seipso pœnas sumpserit, non est quòd multum explicem : etenim & huic generi pœnæ deditissimus fuit. Dilingæ porrò ad omnimodam corporis subiectionē parandam vix vniquam lecto vsus, sed maximam partem vestitus, culcitra straminea & duro assere eum cubare solitum, ab illius coæuo certa fide accepimus. Nec minor fuit in alijs austeritatibus vitæ, ita vt hominibus, etiam vulgaribus & rusticanis, magnam de se opinionem & admirationem sanctæ vitæ fecerit : quod plures mihi aliisque postmodum fuere facti, cum in sermonē de VVILHELMO incidissemus ; qui ducti argumentis mortificationum aliarumque præclare non minùs quàm seuerè in seipsum gestarum rerum, qualis ipsius vita foret & sanctitas, coniecturam rectè faciebant.

CAPVT XVI.

Parsimonia VVILHELMI & Temperantia.

CAPVT hoc sortitur campum materiæ vbertate fertilissimum, qui complectitur integritatis certissima propugnacula ac

E 3 fortia,

70 VITA WILHELMI ROTHENSIS
fortia, in quibus securè lateat vallata, qui-
que continet veræ pietatis indubitatum
asylum, & est parsimonia ac frugalitas, seu
temperantia in victu: quæ sola virtus, vi-
tiorum fomite aut profligato aut eneruato,
homini securam facit innocentiam, prom-
ptamque ad omnia spiritualia mentem.
Cuius studiosissimus erat noster VVIL-
HELMVS: præter regularia enim & crebra
ieiunia, quibus alacer hilarisque se afflixit,
in quotidiano victu tantam frugalitatem
adhibuit, tantoque temperantiæ sale singu-
las mensas condiuit, vt vix vitæ sustentan-
dæ, quæ sumperat, sufficere posse iudicas-
ses. Vino semper modico & parcè utebatur,
sciens nihil ita certam teneris Religiosorum
animis & corporibus perniciem interitum-
que adferre, quàm vinolentiam & Bacchi
cultum immodicum; comestationes &
mensas compotatorum super omnia pero-
sus, memor illius Sapientiæ, quod sibi pro
monumento perpetuè exscripserat: *Noli
esse in conuiujs potatorum, nec in comestatio-
nibus eorum, qui carnes ad vescendum conse-
runt: quia vacantes potibus, & dantes symbo-
la consumentur, & vestietur pannis dormita-
tio.* adeò vt quo tempore alij compotatio-
nibus recreatiuis, vt putabatur, studebant,
ipse in cellam suam abditus orationi aut
alijs

alijs pijs exercitationibus vacaret. Dilingâ discedens, alicubi que diuertens, inuitatus erat ad mensam opiparam & lautum epulum; ipse verò contrà obtestatus, vt liceret sibi cum Nouitijs in Refectorio relictis coenam sumere, maluit ibi paucis & vilibus contentus viuere, quàm splendidè inter Maiores epulari: ibi verò ita parcè sese refecisse, ita hilarem intereà assidentibus se ostendisse, ita modestum ac verecundum se exhibuisse, itaque assiduè de rebus caelestibus collocutum fuisse, mihi qui ipse interfuit, retulit, vt praesentes plus ipsius exemplo, quàm vlllo alio vel exquisitissimo epulo, recreati gauderent.

CAPVT XVII.

Mansuetudo VVILHELMI & Patientia.

ERAT bonus hic Iuuenis naturæ aliàs præferuidæ, quæ cholera dominio nimio superante magnos irarum fluctus & graues aduersorum affectuû procellas sub eius pectore quàm sæpissimè & validissimè excitauit: quam tamen naturæ ferociam adeò eneruauit & euicit, particulari examine in eam rem conscientiam seuerè vrgendo, vt ad omnem rerum aduersarum incursam primos animi motus adeò facilè

72 VITA WILHELMI ROTHENSIS
reprimeret, vt vix quidquam in eo turba-
tum vel oculatiùs eum obseruando notare
posses. Narrauit mihi Magister illius, in
summis rerum aduersarũ conflictibus cùm
furor naturæ grauem & assuetum subsul-
tum tentaret, capite in læuam paulisper de-
presso non aliud VVILHELMVM elocutũ,
neque aliter fuisse motum, quàm quòd sibi
diceret: *Quid tum?* Quo vno gloriosè sanè
triumphauit, & deinceps vel inter grauissi-
ma euenta immotus perstitit, sibiq̃ue in
omnibus similis semper permansit. Vt verò
ad lapidem illum Lydium, quo inconcussa
Sanctorum fides & immota pietas probata
toti mundo patefcit, patientis scilicet ani-
mi, & omnia feliciter hilariterq̃ue sufferen-
tis, inexpugnabile scutum accedam; illud
priùs deplorandum occurrit, temporum
nimirum iniuriã, ac hominum partim cras-
sa inscitiã, partim obstinatã nequitiã, in
eum miseriarum oceanum non solùm
vanos sæculi filios, sed etiam Deo dicatos
Religionum alumnos fuisse immersos, vt
status vocationisq̃ue obliti, non quò diui-
nus ille Spiritus, sed quò fallax mundus,
effrenis caro, seductor satanas inuitabat,
furibundo impetu præcipites agerentur; &
eos qui viam Dei ingressi, ipsorum oculos
vitæ innocentia perstringentes, turpia eo-
rum

rum facta præclara viuendi ratione condemnatum irent, acerrimo odio prosequi, iniuriarum procellis obruere, ac omni qua possent via, facta eorum bona vel tollere vel obliterare cæca & audaci mente consilioque non vererentur. Quod malum occulto Dei iudicio permissum, vt alia pleraque, ita etiam Rothense nostrum Monasterium peruaserat; & in VVILHELMI tempora vsque nonnullos reperit, quos transuersim abreptos ad similia paratos promptosque haberet. Ij cum VVILHELMVM ætate iuuenem, verecundiâ Angelum, vitâ innocentissimum contuerentur, tantisque interuallis sese ab eo superari, vitæ insuper suæ effrenem licentiam eius inculpatâ argui & confundi vsque ad oculorum dolorem viderent; lioris ac inuidiæ spiritu excæcati, vitam eius existimantes insaniam, omnia aduersitatum iacula in illum torquere, & imbrem iniuriarû in eum effundere, aliàs obscuriùs iniquos, aliàs non dissimulanter iratos infensosque, imò manifestè iniquos & acerrimos persecutores se erga illum exhibere numquã cessarunt. Hinc agnominibus supra modum iniuriosis ei illudere, eumque non nisi stulti loco habere, ac palàm ita eum iactare solemne & perpetuum eis erat, similiter tanta in

74 VITA WILHELMI ROTHENSIS
eum designare, quanta & qualia præfertim
à Fratribus illata si percipiat animus, exhor-
rescat. Audiuimus ex his nonnullos post il-
lius obitum illud vnicum vnicè & acerbè
deplorantes, adeò sæuè in VVILHELMVM
grassatos fuisse, illud vnicum expetentes, &
toto pectore optantes, nimirum malè in
VVILHELMVM designatorum veniam.
Quorum vnus prætereà asseruit, abundè si-
bi præstitum iri, si eorum à Deo immortali
veniam cōsequatur quæ peruersè in VVIL-
HELMVM statuerit: tantum scilicet horum
grauitas eum vrebat, vt reliquorum om-
nium videretur oblitus. Hæc tamen omnia
adeò forti, constanti, nec non hilari animo
pertulit; vt ea quasi non aduerteret, num-
quam etiam vel paulò tristiores inde aut
perturbatiorem affectum subiret, quin con-
trà insignia charitatis officia eis, quacum-
que ratione posset, exhibere numquam præ-
termitteret, Patrem suum cælestem instan-
tissimis precibus pro ipsis exorando, atque
propitium eis reddere summa deuotionis
contentione laborando: quemadmodum
mihi testati sunt, ac ob rei indignitatem
non sine gemitu & suspirijs retulerunt eius
coæui; inprimis Magister ipsius R. P. Ioan-
nes Feeg, qui, sicut & Admodum R. Præsul
Martinus, cuius supra meminimus, &
R. P.

ORDINIS PRAEMONST. 75
R.P. Georgius Kurtz à sacris VVILHEL-
MO Confessionibus, qui hunc Domini fa-
mulum vnicè diligebant, eum vt Sanctum
cæli amplexati: quos etiam tanta tamque
stupenda sua patientia in summam rapuit
admirationem, eisque magnos ad omnia
religiosæ vitæ studia, inprimis ad similia pa-
tientia decora, stimulos admouit, ac in qui-
buslibet euentis miro solatio fuit.

CAPVT XVIII.

VVILHELMI *alta Taciturnitas.*

ERAT magnus hic Dei famulus à pri-
mis statim pueritiæ annis suprâ quàm
credi possit silentij & solitudinis amans
zelansque: puer enim adhuc in sæculo ab-
ditos recessus & angulos amabat, vt ibi lo-
quentem sibi ad cor Dominum audiens,
spiritu eius mellifluo recrearetur, ac cæle-
stibus illis lætitijs solitudini promissis in-
undaretur. Quo voto nequaquam sanè
frustratus, cumulatè quæsitâ inuenit, vnde
deinceps maior semper maiorque & amor
& cura solitariae habitationis & cellulæ
monasticæ mirificum studium in eius pe-
ctore creuisse eluxit; ita vt in Cœnobio,
alijs ad ludos, alijs ad alia dilapsis, VVIL-
HELMVS non alibi quærendus aut inue-
niendus

76 VITA WILHELMI ROTHENSIS
niendus fuerit, quàm vel in cella libris, cre-
briùs orationibus intentus, vel in templi
aliquo angulo in genua prouolutus deuo-
tissimè Rosarium percurrens, aut contem-
plationi vacans. Quisquis ei obuiasset, ni-
hil nisi spirituales comprecationes mutuas
responsionesque audire potuit: tantus erat
sancti silentij cultor. Mirati hanc in eo exi-
miam silendi virtutem homines plebeij &
rustici, eandem mihi postea non semel
deprædicarunt.

C A P V T X I X.

*Amor & obseruantia aduersus Fratres
& omnes.*

Q V A M V I S plurima eaque grauissima
sustineret, attamen tantum abfuit, vt
amor eius erga quemquam minueretur, vt
etiam eo ipso velut oleo fatus in altum
erumperet incendium; magisque ipse ad-
uersus eosdem tum animi beneuolentia &
propensione, tum charitatis officijs omni-
que genere pietatis certare non desisteret,
& ita non nisi cælestem ac C H R I S T O
Domino consuetam talionem referre in-
primis enisus fuit. Et sanè non tantum sibi
æquos amicosque, sed & multò magis du-
rissimos tantopere in C H R I S T O dilexit,
Vt

ut amoris ingens flamma ex eius omni sermone & actione emicare liquidò cerneretur : adeò nihil umquam remisit de amandi ac benefaciendi studio, ac si nihil vspiam sibi illatum fuisset ; quin læsionem omnem charitatis augmentum reputavit & constituit. Qua verò obseruantia in Fratres fuerit, illud indicat, quòd & singularem ijs honorem exhibere semper studuerit, eosdemque ut Patres suos plurimum reueritus fuerit : neque verò satis ei erant consueta reuerentiæ signa & exercitia, alia maiora & insignioris charitatis ac profundæ humilitatis cultum indicantia tamquam ex Tyronum numero minimus exhibuit. Infimos porrò non minùs quam Superiores, imò quasi ipsum Deum suspiciebat ; ijsque ut se longè melioribus insignem honoris cultum assiduè impendens, eorum iussis paratum dictoque audientem celerrimè se exhibere consueuerat : sic ut eo etiam tempore quo alij animum lusibus Dilingæ in campis recreabant, ipse à ludentibus Fratribus iussus, totum illud tempus oratione pro illis fundenda tereret, nec nisi ab ijs aut signo domum remeandi reuocatus desisteret ; tantæ erat obseruantia, tantæ simplicitatis. Quæ columbina gemma, præterquam quòd

quòd

78 VITA WILHELMI ROTHENSIS
quòd totam vitam eius exornauit, in eo
maximè eluxit, quòd vnde boues pronas-
cerentur velut infans ignorarit. Illud hoc
loco annectam, quo immensum eius stu-
dium pietatem in alios etiam transfunden-
di pateat. Dilingæ in altum perfectionis
naui iam subducta, & ad sanctitatis pro-
fundum appulsa, Nouitiorum, & eorum
qui necdum ad Sacerdotium promoti do-
mi in Cœnobio scholas frequentabant, &
amore & cura singulari flagrans, eos mul-
tùm, præsertim vnicis literis, simplici stilo
sed suauis grauique spiritu conscriptis, ad
omne pietatis genus & Religiosæ vitæ seria
exercitia est adhortatus; in primis verò, vt
singulis octo diebus Pœnitentiæ & Eucha-
ristiæ Sacramenta diligenter & deuotè fre-
quentanda arriperent, suadere conatus fuit,
quòd ipse plurimùm ea ratione se in profe-
ctu adiutum expertus esset.

CAPVT XX.

VVILHELMI *cultus erga Patronos*
& *Dominam nostram.*

INSIGNI VVILHELMVS affectu & deuo-
tione cæli ciues sibi iugiter colendos in-
uocandosque statuit: quapropter omnem
cælestem Curiam in septem Ordines di-
gessit,

gessit, vt septem hebdomadis cuiusque diebus respondentes diligentiori honore & inuocatione prosequeretur. Illud verò multum mihi deuotum visum fuit, quod manu sua sibi ipse scripserat, quodque huc illius verbis inferere volui: *In actionibus diurnis dilectos Patronos & auxiliares hos mihi elegi. In omni & quacumque actione, qua in die peragenda mihi est, hi sequentes simul vnà coadiutores: S. MARIA Mater CHRISTI praecipua Patrona omnium, S. Io. Baptista, S. Antonius, S. Sebastianus, S. Maria Magdalena, S. Verena, S. Vilhelmus, S. Norbertus, S. Bartholomeus. Ad mensam: S. Ioannes Euangelista, qui in Cæna Domini supra pectus eius recubuit. Ad Missam; S. Andreas Apostolus. Ad Horas Canonicas; S. Augustinus Doct̃or Ecclesie. Ad somnum; Petrus, Iacobus, Ioannes Euangelista. Ad mentalem orationem; D. Bernardus Abbas. Ad orationem vocalem & priuatam; S. Iosephus sponsus B. Virginis Mariae. Ad pœnitentias; D. Benedictus, D. Bernardus. Ad tribulationem quamcumque; S. Ursula cum sodalibus. Ad studia; S. Paulus, S. Catharina. Ad Confessionem; SS. quindecim Auxiliares nostri. Ad Communionem; SS. Apostoli Domini. Ad examen Completory; S. Dominicus Confessor. Ad Conciones & Adhortationes; S. Franciscus.*

ciscus.

80 VITA WILHELMI ROTHENSIS
ciscus. Toto verò tempore vitæ suæ, à pri-
mo inde pueritiæ flore, Dominæ nostræ
Angelorum Reginae addictissimus fuit, ita
vt singulari industria ac feruore eam cole-
re, amare & inuocare numquam cessaret,
fructumque huius studij sui vberimum re-
ferret, vt ex Vitæ serie facilè patebit. Dies
ipsi festos ac sacros insolita semper animi
præparatione, suauique non minùs quàm
valida pectoris inflammatione Rosarijs re-
citandis, contemplationibus alijsque pijs
exercitijs instituendis, maximam partem
consumpsit, & miram ex ijs lætitiã pro-
fectumque numquam non haufit. Sacris
item eius quotidianis magno animi gaudio
adfuit; & verbo dicam, quidquid de ipsa
orandum vel cantandum esset, infueta de-
uotione ac hilaritate percurrere solituserat,
mirificè vel ad solum MARIÆ dulcissi-
mum nomen affectus, vt meritò ipsum al-
terum quemdam HERMANNVM seu
IOSEPHVM in nostro Ordine refloresce-
re iudicares.

VITÆ